

МКҚК №1 «Тополек» бөбекжай-бақшасы «Ақтөбе
облысының басқармасы Мәртөк ауданының білім бөлімі» ММ

БЕКІТЕМІН: *Мерзиев*
«Тополёк» б/б меңгерушісі
Мухамбеткалыева К.С.

Ересек топта ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс

Тәрбиешілер: Масакбаева Б.Ш.
Исатаева Г.Б.

2024-2025 оқу жылы

Кіріспе:

Бұл бағдарлама ерекше білім беру қажеттіліктері бар 3-4 жастағы балалардың сөйлеуін, танымдық процестерін және эмоционалды-коммуникативті дағдыларын дамытуға арналған практикалық материал болып табылады.

Бұл тақырыптың өзектілігі адамның танымдық процестерін дамыту ұзақ және күрделі процесс болып табылады, Олардың көмегімен бала қоршаған әлемді біледі, коммуникативті дағдыларды, ассоциативті ойлауды дамытады. Қазіргі мектепке дейінгі білім беруде балаларды тәрбиелеу мен оқытудың негізі үйлесімді сөйлеуді меңгеру деңгейі болып табылады, бұл балаларды мектепте оқытудың сәттілігіне, адамдармен қарым-қатынас жасау қабілетіне және жалпы интеллектуалды дамуға байланысты.

Бағдарламаның жетекші қызметі-мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу дағдыларын игеруін, сондай-ақ 3-4 жастағы балалардың танымдық процестері мен эмоционалды-коммуникативті салаларын дамытуды қамтамасыз ететін түзету және дамыту ойындары мен жаттығулары.

Бағдарлама ықпал етеді:

- білім алушының танымдық қызметін ынталандыру;
- қарым-қатынастың эмоционалды-коммуникативті ортасын құру;
- білім алушы тұлғасының шығармашылық қабілеттерін дамыту;
- баланың өмірлік тәжірибесін шығармашылықпен пайдалану;
- мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу дағдыларын игеруі.

Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыстың жоспары

Ай		Психологиялық процестер мен сөйлеуді дамыту				Жеке саланы дамыту
Қыркүйек		Психологиялық педагогикалық тексеру жүргізу «Алғашқы 7 жастағы балалардың респонсивтілік функцияларын зерттеудің қалыптасқан картасы» негізінде тексеру				
қазан	1апта	«Пружинка» ойыны Развивать координацию движений в прыжках Лото «Түстер»	«Саусақтар нені сезеді?» тактильді қабылдау «жылы-суық» Ұсақ моторика.	Мектепке дейінгі білім беру мекемесіне бейімделу кезеңінде стресстік жағдайларды жеңу. «Ақ қоян» ойыны	«Жасыл шөп» (фломастеры) Учить держать правильно фломастер, передвигать его, оставляя вертикальный след на листе. Тігінен із қалдырып, оны жылжыту арқылы фломастерді дұрыс ұстауға үйрету.	Учить узнавать себя в зеркале. Айнада өзін тани білу, использовать указательный жест Дене схемасы. « Бұл кім ?» ойыны
	2апта	«Менімен ойнашы » ойыны – Тәрбиешінің артынан отармен жүруді үйрету.	«Тіл нені сезеді?» Дәмді сезу « тәтті – тұзды». Ұсақ моторика.	Игра «Аю аяғымен топылдатады». (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.).	Сурет салу «Біз қыдырамыз». Балаларды қылқаламды дұрыс ұстауға, қылқаламды бояуға батыруға және қағаз парағында із қалдыруға ынталандыру.	«Кім тығылды?» баланың назарын өзіне аударуға өз атымен анықтауға үйрету.
	3апта	«Поезд» ойыны бір-бірінің артынан жәй жүруге жаттықтыру.	«Құлақтарымыз нені естиді?» есту қабілеті қатты- тыныш ұсақ моторика.	«Үкі» (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету).	«Алақан» өлеңін үйрету. Ән айтуға деген қызығушылығын қалыптастыру.	«Аяқпен топылдат» .- баланың назарын өзіне аударуға үйрету

	4 апта	«Қояндар» ойын-екі аяқпен орнында тұрып секіру.	«Көздеріміз нені көреді?» көзбен көріп қабылдау жарық-қараңғы. Ұсақ моторика.	«Ойыншықтар» М.Әлімбаев өлең. Өлеңнің мазмұнын түсінуге үйрету.	«Күннің күлкісі» (изотерапия). эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.	Ойын «Кімнің ойыншығы?».-өз атыңызбен сәйкестендіруге үйрету.
қараша	1 апта	Ойын «Жапырақтарды жинаймыз» -зейінді үйлестіру қабілетін дамыту.	« Көздеріміз нені көреді?» зейінді қабылдау «жарық – қараңғы». Ұсақ моторика.	Психогимнастика «Кірпі орманда ». эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.	Конструирование «Қоянға үй мен жол құрып береміз»- кеңістікті ажырата білуге үйрету белгілері.	. «Бер,қара және т.б...» ересектермен өзара әрекеттесудағыларын дамыту.
	2 апта	Ойын«Түрлі-түсті текшелер» 10-20 см арақашықтықта жерде жатқан кубиктерден екі аяқпен секіру.	Мейрімді күншуақ. Түстерді қабылдау (сары). Ұсақ моторика.	Игра «Аю аяғымен топылдатады». (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.).	Ойын «Менің қолдарым не істей алады?».- ермексазбен жұмыс	Ойын «Ойыншықты ал».- Үлкендермен қарым-қатынас дағдыларын дамыту.
	3 апта	Ойын « Марғаулар сияқты»- көлденең тақтайша үстінде төртаяқтап жорғалауға үйрету.	Көңілді мухомор. Түстерді қабылдау (қызыл). Ұсақ моторика.	«Ғажайып шөп» (изотерапия). (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.).	Ойын «Күзгі жапырақтар биі»- музыкаға эмоционалды жауап беру.	Ойын «Ойыншықты беріп жіберші»- Үлкендермен қарым-қатынас дағдыларын дамыту
	4 апта	Игра «Қай жерде қабылды ?» - сигнал бойынша қимыл жасауға үйрету.	Жылы жаңбыр. Түстерді қабылдау. (көк)	« Үкі» (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету).	Рисование «Көлікке арналған жол - гуашпен қылқаламмен сурет салуға үйрету.	Ойын«Сәуленің добы».
желтоқсан	1 апта	Ойын «Ұшақ» - Әртүрлі бағытта жүру және жүгіру.	Көңілді бақа. Түстерді қабылдау. (жасыл). Ұсақ моторика.	Психогимнастика «Марғауға сүт берейік». (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.).	Әнді ойнату «Ақтайлақ»	«Кім тығылды?» баланың назарын өзіне аударуға өз атымен анықтауға үйрету.

аңта р	2апта	Ойын «Түзу жолмен». Заттарды аттап жүру.	Түрлітүсті шарлар. Түстерді қабылдау (қызыл, көк, жасыл, жасыл). Ұсақ моторика.	Ойын «Аю аяғымен топылдатады». (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.).	Сурет салу «Шырша шамын жағайық» шыршадағы дайын форманы гуаш бояуымен бояу.	Ойын «Менің аяқтарым не істей алады?».
	3апта	Ойын «Менімен ойнашы» - Учить выполнять ходьбу стайкой за воспитателемТәрбиешінің артынан топтап жүруге үйрету.	Түрлі түсті шары.. Түстерді қабылдау. (қызыл, көк, жасыл, жасыл). Ұсақ моторика Мелкая моторика.	«Үкі» (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету).	Қар-қаршық» (изотерапия).	«Өзімді және басқаларды танымын.
	4апта	Ойын «Поезд»- – Тәрбиешінің артынан отармен жүруді үйрету.	Түрлітүсті шарлар. Түстерді қабылдау. (красный, синий, зеленый, желтый). Мелкая моторика.	Иллюстрацийны қарастыру «Ойыншықтар».М. Әлимбаев -Тақпақтың мазмұнын түсінуге үйрету.	Музыкалық – ритмикалық жаттығу «Аяқтарымыз не істей алады?»	Ойын «Допты бер». Үлкендермен қарым-қатынас дағдыларын дамыту
	1апта	Ойын«Ойыншықты тап» Белмеде бағдар жасай білуге үйрету.	Шар, дөңгелек. Нысандағы бағдарлау. Жазықтық және көлем . Ұсақ моторика.	Ойын «Анаға құл». Өзін айнада қарастыра білуге үйрету. (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.).	«Аққарлар» гуаш бояуымен саусақпен сурет салу.	Ойын «Мейірімді бала». Баланы эмоционалды түрде еліктеуге үйрету. Ересек адаммен, ойыншықпен өзара әрекеттесудің тактильді тәсілі.
	2апта	Ойын «Допты домалату». Тәрбиешіге допты екі қолмен домалату.	Шар, дөңгелек. формада бағдар. Жазықтық және көлем	Ойын «Саусақ-саусақ қайда болды?»- Ұсақ моторика мен тілді дамыту.	Лепка «Угостим Куыршақ Саулеге кәмпит жасап береміз» Мақсаты: Балаларды ермексазды шеңбер бойынша домалатуға үйрету.	Ойын «Куыршақ Сауле қонақта». Ойын қызметін дамыту,заттармен қимыл жасау.

	3апта	Ойын«Адға қонаққа барамыз» -Тіке бағытта жүру.	Текше және шаршы. Нысандағы бағдарлау. Жазықтық және көлем. Ұсақ моторика.	ойын «Күлір, басыңды и». Өзін айнада қарастыра білуге үйрету. (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.).	Рисование «Менің көңілді добым» -Қылқаламды дұрыс ұстауға ,дөңгелек формалы заттарды салуға үйрету.	Ойын « Ұшақ- ұшақ». Үлкенге еліктеу бойынша қимылдарды орындауға үйрету.
	4апта	Ойын «Қақпаға тигіз» лақтыру	Текше және шаршы. Нысандағы бағдарлау. Жазықтық және көлем. Ұсақ моторика.	Жаңылтпаштарға суреттер қарастыру .-Тақпақтың мазмұнын түсінуге үйрету.	Музыкалық ойын «Түлкі мен қояндар»	Ойын «Допты домалат». Ойыншықпен қарым-қатынас жасауды дамыту.
	5апта	Ойын «Ұшақтар». – Әртүрлі бағытта жүгіру.	Үшбұрыш және төбе. Нысандағы бағдарлау. Жазықтық және көлем. Ұсақ моторика.	Өлең «Қуыршақ» ТыңдауғаӨлеңнің мазмұнын түсінуге үйрету.	Фломастермен сурет салу. «Түрлі -түсті жіптер»- Дөңгелек пішінді сызықтар салуға үйрету..	« Берші, қара, т.б.». Үлкендермен қарым-қатынас дағдыларын дамыту.
ақпан	1апта	«Қояндар секіреді». Алға жылжи отырып секіру.	Үшбұрыш және төбе. Нысандағы бағдарлау. Жазықтық және көлем. Ұсақ моторика.	Психогимнастика « Ханқызы». (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.).	Мүсіндеу. «Марғауға арналған тәттілер»-алақанның қимылы арқылы кесек ермексазды домалатуға үйрету.	Игра « Аю ауырып қалды»- ойын қызметін, эмоционалдылықты, онымен көзбен байланысты дамыту .
	2апта	Допты бір-біріне лақтыру. «Допты қуып жет»	Дөңгелек- дөңгелек емес. Пішінді бағдарлау бойынша қорытынды сабақ.	Музыкалық ойын «Өрмекші» - Ұсақ моториканы дамыту.	Музыкалық-ритмикалық жаттығу « Асаутайлақ -ақ тайлақ»	«Көңілді ойыншықтар». Сылдармақ ойыншықты ересекке беруге, ән ырғағына байланысты оны сылдыратуға үйрету.
	3апта	Әртүрлі бағытта жүгіру «Біз көңілді қаршықтар».	Дөңгелек- дөңгелек емес. Пішінді бағдарлау бойынша қорытынды сабақ.	Ойын «Кім қалай айғайлайды» (экраннан мұқият қарап, тыңдауға үйрету.	«Ғажайып жол» (изотерапия).	«Машинә». Ойыншыққа деген эмоционалды-жағымды қатынасты дамыту.
	4апта	Ойын«Допты лақтыр». Ойыншықпен қимыл әрекет жасауға	Ертегі «Үш аю». Шаманы қабылдау. (үлкен – қабылдау). Ұсақ моторика.	Жаңылтпашты оқу «Ешкі»- Мәтінге байланысты ауызекі сөйлеуді дамыту.	Сурет салу «Бауырсақ домалап барады» фломастермен дөңгелек пішінді	«Ит қайда?» Заттардың арасынан ойыншықты тез таба білуге үйрету.

		үйрету.			сызықтарды салуға.	
наурыз	1 апта	«Бер, қара және т.б...» ересектермен өзара әрекеттесу дағдыларын дамыту.	Кімнің құйрығы ұзын? Пішінді бағдарлау бойынша (ұзын – қысқа). Ұсақ моторика.	«Бақалар». (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету).	Сылдырмақпен би билеу.	«Аю ұйықтайды, билейді». Үлкендердің өтініші бойынша қимылды орындау. Үлкендердің іс-әрекетін бақылау.
	2 апта	Ойын «Менің көңілді добым»	Ертегі «Үйшік. Пішінді бағдарлау бойынша (кең – тар). Ұсақ моторика.	Игра «Анаға қарап күлімдейміз». Өзін айнала қарастыра білуге үйрету. (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.).	«Жаңбыр жауып тұр» Гуаш бояуымен сурет салу. Қылқаламды дұрыс ұстау, тіке сызықтарды сызу.	«Көңілді ойыншықтар». Сылдармақ ойыншықты ересекке беруге, ән ырғағына байланысты оны сылдырлатуға үйрету
	3 апта	Ойын «Менімен ойнашы» - Тәрбиешінің артынан отармен жүруді үйрету.	Шаманы қабылдау (жуан – жіңішке). Ұсақ моторика.	«Космос» (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.).	Музыкалық игра «Дауылпаз» - Ересектің өтініші бойынша қимылдар жасауға үйрету.	«Қоянды үйге тығып қояйық». Ересектің өтініші бойынша қимылдар жасауға үйрету.
	4 апта	Игра «Поезд» - Бір бірінің артынан жүруге жаттықтыру.	Менің ойыншықтарым Ұсақ моторика.	Шағын тақпақтарды оқу. Мәтінге байланысты ауызекі сөйлеуді дамыту.	Әнді үйрету «Балақан» Әнге деген қызығушылықты қалыптастыру.	«Ит қайда?» Онымен заттық қимыл жасау. Басқа заттар арасынан оны таба білу.
сәуір	1 апта	Ойындар «Қояндар» - Орында тұрып екі аяқпен секіру.	Мелкая моторика. Шаманы қабылдау (биік – аласа). Ұсақ моторика	Психогимнастика «Гүл ұйықтайды». (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.).	«Күн күлімдейді» (изотерапия). (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.).	«Шу шығарайық». Эмоцияны дамыту.
	2 апта	Ойын «Гүл жинаймыз» - дамыту үйлестіру қабілеттері.	Шаманы қабылдау (алыс – жақын). Ұсақ моторика	Психогимнастика «Гүлге қонған ара». (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.).	Құрастыру «Қоянға үй мейжол салайық» - Кеңістіктік белгілерді ажырата	Көңілді ойыншықтар». Сылдармақ ойыншықты ересекке беруге, ән ырғағына байланысты оны

					білуге үйрету.	сылдырлатуға үйрету
	3 апта здесь	Ойын «Менімен ойнашы» Тәрбиешінің артынан отармен жүруді үйрету.	Бөлік ,тұтас. Заттар. Ұсақ моторика.	Психогимнастика «жылу шуақтары». (эмоционалды және бұлшық ет кернеуін жеңілдету.).	ойын «Қайда , қайда,қолымыз».- ермексазбен жұмыс	«Ботқа пісіреміз». Кішкентай заттарды ұстауға үйрету, қасықты дұрыс ұстау.
	4 апта	Ойын «Поезд»- Бірінің артынан бірі жүруге жаттықтыру.	Кемпірқосақ. Түстерді қабылдау. Ұсақ моторика.	Тақпақшалар. Қайда,қайда басымыз. – ауызекі сөйлеуді дамыту.	Музыкалық –ритмика лық жаттығулар . Қолымыз бен аяғымыз не істей алады?»	«Ит қайда?» Басқа заттардың арасында ойыншықты бөліп таба білуге үйрету.
мамыр	Психологиялық педагогикалық тексеру жүргізу «Алғашқы 7 жастағы балалардың респондерологиялық функцияларын зерттеудің қалыптасқан картасы» негізінде тексеру					